

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педіатрії №1

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о. проректора з науково-педагогічної роботи
проф. _____ Світлана КОТЮЖИНСЬКА

" 01 _____ 09 _____ 2022 р

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Невідкладні стани в дитячій ендокринології».

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: «Медицина»

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 9 від 23 червня 2022 року).

Розробники:

завідувач кафедри, чл.-кор. НАМН України, д.мед.н., проф. Аряєв М.Л., завуч кафедри, к.мед.н., доц. Капліна Л.Є., к.мед.н., доц. Сеньківська Л.І., асистент Талашова І.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педіатрії № 1

Протокол № 21 від 29.06.2022 р.

Завідувач кафедри Микола АРЯЄВ

Погоджено із гарантом ОПП Валерія МАРІЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з педіатричних дисциплін ОНМедУ
Протокол № 6 від 30.06.2022 р.

/ Голова предметної циклової методичної комісії з педіатричних дисциплін ОНМедУ

Наталія КОТОВА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ Микола АРЯЄВ

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ Микола АРЯЄВ

(підпис)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. Опис вибіркової навчальної дисципліни:

2. Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: Кредитів: 1,5 Годин: 45 Змістових модулів: 1	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Денна форма навчання Вибіркова дисципліна
	Спеціальність 222 «Медицина»	Рік підготовки: 6
		Семестр XI – XII
		Лекції (0 год.)
	Спеціалізація лікар	Семінарські (16 год.)
		Практичні (0 год.)
		Лабораторні (0 год.)
	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Самостійна робота (29 год.)
		у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)
		Форма підсумкового контролю (згідно з навчальним планом) – залік.

2. Мета та завдання вибіркової навчальної дисципліни

Мета: Набуття здобувачем вищої освіти додаткових знань та оволодіння професійними компетентностями та навичками спостереження здорової та хворої дитини сімейним лікарем на основі компетентностей, отриманих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання:

1. Формування вмінь та навичок комунікації з хворою дитиною або її батьками.
2. Удосконалення навичок обґрунтування клінічного діагнозу, складання плану лабораторних та інструментальних досліджень,
3. Опанування вмінням визначати тактику ведення та профілактики поширених ендокринних захворювань у дітей.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальних (ЗК):

- ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК3 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4 – Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
- ЗК5 – Здатність до адаптації та дії в новій.
- ЗК6 – Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК7 – Здатність працювати в команді
- ЗК8 – Здатність до міжособистої взаємодії.
- ЗК11 – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел
- ЗК12 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- ЗК13 – Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем

Спеціальних (СК):

- СК1 – Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

- СК2 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
- СК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
- СК5 – Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань
- СК6 – Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань
- СК7 – Здатність до діагностування невідкладних станів
- СК8 – Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
- СК10 – Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
- СК11 – Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності
- СК13 – Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
- СК16 – Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм
- СК24 – Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами
- СК26 – Здатність визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1 Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН2 Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я

ПРН3 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем

- ПРН4 Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2)
- ПРН5 Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта
- ПРН6 Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).
- ПРН7 Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
- ПРН8 Визначити головний клінічний синдром або симптом, яким обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за

його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

- ПРН9 Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміння обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
- ПРН10 Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- ПРН12 Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
- ПРН13 Проводити оцінку та моніторинг фізичного та психомоторного розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організовувати проведення профілактичних щеплень за календарем.
- ПРН14 Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
- ПРН17 Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
- ПРН21 Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію
- ПРН30 Визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду (діти, вагітні, працівники, професії яких передбачають обов'язковий диспансерний огляд).

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати: Алгоритми спілкування з батьками хворої дитини. Алгоритми спілкування з батьками дитини зі скаргами на затримку фізичного розвитку, порушення статевого розвитку, ожиріння, ознаки рахіту. Методики оцінки фізичного та статевого розвитку у дітей різного віку та статі. Алгоритми діагностики та надання невідкладної допомоги дітям у критичних станах при порушеннях мінерального обміну, захворюваннях щитоподібної та паращитоподібних залоз, захворюваннях надниркових залоз та при цукровому діабеті.

Вміти:

- Проводити оцінку фізичного розвитку у дітей різного віку та статі.
- Проводити оцінку статевого розвитку у дітей різного віку та статі.
- Діагностувати порушення фізичного розвитку у дітей. Визначення подальшої тактики ведення пацієнта.
- Діагностувати порушення статевого розвитку у дітей. Визначення подальшої тактики ведення пацієнтів.
- Спілкуватися з батьками дитини, зі скаргами на ожиріння, для визначення тактики діагностики та подальшого ведення пацієнта.

- Проводити опитування батьків дитини за алгоритмом комунікації, обстеження та медичного ведення дитини раннього віку, хворої на рахіт та рахітоподібні захворювання.
- Проводити діагностику захворювань надниркових залоз у дітей (адреногенітальний синдром, гостра та хронічна надниркова недостатність). Визначати подальшу тактику ведення пацієнта та надавати медичну допомогу у разі виникнення невідкладних станів.
- Діагностувати захворювання щитоподібної та паращитоподібних залоз у дітей (гіпотиреоз, гіпертиреоз). Визначати подальшу тактику ведення пацієнтів. Надавати невідкладну допомогу при гіперкальціємічному кризі у дітей.
- Проводити диференційну діагностику невідкладних станів при цукровому діабеті та надавати невідкладну медичну допомогу при діабетичному кетоацидозі, гіпоглікемічній комі, гіперосмолярній комі, гіперлактацидемічній комі.
- Проводити клінічне обстеження дітей різного віку за стандартними методиками.
- Аналізувати результати лабораторних, функціональних та інструментальних досліджень.
- Проводити диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз.
- Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах у дітей.
- Визначати характер та принципи лікування хворих дітей на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- Виконувати медичні маніпуляції (за переліком 5) при поширених захворюваннях у дітей.
- Вести медичну документацію при поширених захворюваннях у дітей
- ендокринних захворюваннях у дітей

3. Зміст вибіркової дисципліни

Невідкладні стани в дитячій ендокринології

Змістовий модуль 1

Тема №1. Засвоєння практичних навичок з ведення дітей з ендокринними захворюваннями. Оцінка фізичного розвитку дітей різного віку за сигмальними та центильними номограмами. Оцінка статевого розвитку дітей різного віку та статі за шкалою Танера.

Тема №2. Діагностика порушень фізичного та статевого розвитку у дітей.

Диференційна діагностика, обґрунтування клінічного діагнозу та ведення дітей з порушеннями зросту та статевого розвитку. Ожиріння: діагностика, лікування, профілактика. Рольові ігри.

Тема №3. Критичні стани при захворюваннях щитоподібної та паращитоподібної залоз. Гіпертиреоз, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога при тиреотоксичному кризі. Гіпотиреоз, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, замісна терапія. Гіперкальціємічний криз, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога. Рольові ігри.

Тема №4. Критичні стани при цукровому діабеті

Основні критичні стани при цукровому діабеті: діабетичний кетоацидоз, гіпоглікемічна кома, гіперосмолярна кома, гіперлактацидемічна кома. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога.

Тема №5. Адреногенітальний синдром, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, замісна терапія.

Тема №6. Критичні стани при захворюваннях надниркових залоз. Гостра надниркова недостатність: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога.. Хронічна

надниркова недостатність: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога, лікування.

Тема №7. Опрацювання комунікативних навичок при спілкуванні з батьками дітей із порушеннями мінерального обміну (рахіт, рахітоподібні захворювання). Етіопатогенез. класифікація, клініка, діагностика, лікування рахіту.

Тема №8. Рахітоподібні захворювання: диференційна діагностика, лікування. Спазмофілія: клінічні прояви, диференційна діагностика, невідкладна допомога.

4. Структура вибіркової навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	Семінари	практичні	лабораторні	СРС
Змістовний модуль 1. Критичні стани в дитячій ендокринології.						
Тема 1. Засвоєння практичних навичок з ведення дітей з ендокринними захворюваннями. Оцінка фізичного розвитку дітей різного віку за сигмальними та центильними номограмами. Оцінка статевого розвитку дітей різного віку та статі за шкалою Танера.	6	0	2	0	0	4
Тема 2. Діагностика порушень фізичного та статевого розвитку у дітей. Диференційна діагностика, обґрунтування клінічного діагнозу та ведення дітей з порушеннями зросту та статевого розвитку. Ожиріння: діагностика, лікування, профілактика.	6	0	2	0	0	4
Тема 3. Критичні стани при захворюваннях щитоподібної та паращитоподібної залоз. Гіпертиреоз, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога	6	0	2	0	0	4

при тиреотоксичному кризі. Гіпотиреоз, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, замісна терапія. Гіперкальціємічний криз, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога.						
Тема №4. Критичні стани при цукровому діабеті Основні критичні стани при цукровому діабеті: діабетичний кетоацидоз, гіпоглікемічна кома, гіперосмолярна кома, гіперлактацидемічна кома. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога	6	0	2	0	0	4
Тема 5. Адреногенітальний синдром, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, замісна терапія.	6	0	2	0	0	4
Тема 6. Критичні стани при захворюваннях надниркових залоз. Гостра надниркова недостатність: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога. Хронічна надниркова недостатність: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога, лікування.	6	0	2	0	0	4

Тема 7. Опрацювання комунікативних навичок при спілкуванні з батьками дітей із порушеннями мінерального обміну (рахіт, рахітоподібні захворювання). Етіопатогенез. класифікація, клініка, діагностика, лікування рахіту.	5	0	2	0	0	3
Тема 8. Рахітоподібні захворювання: диференційна діагностика, лікування. Спазмофілія: клінічні прояви, диференційна діагностика, невідкладна допомога.	4	0	2	0	0	2
<i>Разом за змістовним модулем 1</i>	45	0	16	0	0	29
<i>Індивідуальні завдання</i>	0	0	0	0	0	0
Усього годин	45	0	16	0	0	29

5.Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять – не передбачені.

5.2. Теми семінарських занять

№	Тема	Кільк. годин
1.	Тема 1. Опанування практичних навичок з ведення дітей з ендокринними захворюваннями. Оцінка фізичного розвитку дітей різного віку за сигмальними та центильними номограмами. Оцінка статевого розвитку дітей різного віку та статі за шкалою Танера.	2
2.	Тема 2. Діагностика порушень фізичного та статевого розвитку у дітей. Диференційна діагностика, обґрунтування клінічного діагнозу та ведення дітей з порушеннями зросту та статевого розвитку. Ожиріння: діагностика, лікування, профілактика.	2
3.	Тема 3. Критичні стани при захворюваннях щитоподібної та паращитоподібної залоз. Гіпертиреоз, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога при тиреотоксичному кризі. Гіпотиреоз, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, замісна терапія. Гіперкальціємічний криз, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога.	2

4.	Тема 4. Критичні стани при цукровому діабеті Основні критичні стани при цукровому діабеті: діабетичний кетоацидоз, гіпоглікемічна кома, гіперосмолярна кома, гіперлактацидемічна кома. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога.	2
5.	Тема 5. Адреногенітальний синдром, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, замісна терапія. Рольові ігри.	2
6.	Тема 6 Критичні стани при захворюваннях надниркових залоз. Гостра надниркова недостатність: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога. Хронічна надниркова недостатність: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога, лікування.	2
7.	Тема 7. Опрацювання комунікативних навичок при спілкуванні з батьками дітей із порушеннями мінерального обміну (рахіт, рахітоподібні захворювання). Етіопатогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування рахіту.	2
8.	Тема 8. Рахітоподібні захворювання: диференційна діагностика, лікування. Спазмофілія: клінічні прояви, диференційна діагностика, невідкладна допомога.	2
	Всього	16

5.3. Теми практичних занять – не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№ г/п	Види СРС	Кількість годин
1	Підготовка до семінарського заняття: Тема 1 Опанування практичних навичок з ведення дітей з ендокринними захворюваннями. Оцінка фізичного розвитку дітей різного віку за сигмальними та центильними номограмами. Оцінка статевого розвитку дітей різного віку та статі за шкалою Танера.	4
2	Підготовка до семінарського заняття: Тема 2 Діагностика порушень фізичного та статевого розвитку у дітей. Диференційна діагностика, обґрунтування клінічного діагнозу та ведення дітей з порушеннями зросту та статевого розвитку. Ожиріння: діагностика, лікування, профілактика.	4
3	Підготовка до семінарського заняття: Тема 3 Критичні стани при захворюваннях щитоподібної та паращитоподібної залоз. Гіпертиреоз, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога при тиреотоксичному кризі. Гіпотиреоз, етіологія, патогенез, клініка, діагностика, замісна терапія. Гіперкальціємічний криз, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога.	4
4	Підготовка до семінарського заняття: Тема 4 Критичні стани при цукровому діабеті. Основні критичні стани при цукровому діабеті: діабетичний кетоацидоз, гіпоглікемічна кома, гіперосмолярна кома, гіперлактацидемічна кома. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога	4

5	Підготовка до семінарського заняття: Тема 5 Адреногенітальний синдром, етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, замісна терапія.	4
6	Підготовка до семінарського заняття: Тема 6 Критичні стани при захворюваннях надниркових залоз. Гостра надниркова недостатність: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога. Хронічна надниркова недостатність: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, невідкладна допомога, лікування.	4
7	Підготовка до семінарського заняття: Тема 7 Опрацювання комунікативних навичок при спілкуванні з батьками дітей із порушеннями мінерального обміну (рахіт, рахітоподібні захворювання). Етіопатогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування рахіту.	3
8	Підготовка до семінарського заняття: Тема 8 Рахітоподібні захворювання: диференційна діагностика, лікування. Спазмофілія: клінічні прояви, диференційна діагностика, невідкладна допомога.	2
	Всього	29

7. Методи навчання

Семінарські заняття: обговорення теоретичних питань, фронтальне опитування з основної термінології, тестування, рольові ігри з опанування комунікативних навичок спілкування з хворою дитиною або її батьками при поширених захворюваннях у дітей, (робота в команді).

Самостійна робота: вивчення алгоритмів спілкування з хворою дитиною та її батьками при поширених захворюваннях у дітей.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: оцінка оволодіння практичними навичками спілкування з хворою дитиною та її батьками при поширених захворюваннях у дітей під час рольової гри.

Підсумковий контроль: залік.

Структура поточного оцінювання на семінарському занятті

- Оцінювання дотримання алгоритму спілкування під час рольової гри;
- максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
- Оцінка призначення додаткових методів обстеження та їх інтерпретації
- максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2;
- Оцінка обґрунтування попереднього або клінічного діагнозу та визначення тактики ведення хворого.
- максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2;

Оцінка за заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину, а саме 5, 4, 3, 2.

Критерії поточного оцінювання на семінарському занятті:

Відмінно «5»	Здобувач вищої освіти вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в рольовій грі, обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та
--------------	--

	інтерпритації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач вищої освіти добре володіє матеріалом, приймає участь в рольовій грі, обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач вищої освіти недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в рольовій грі, обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач вищої освіти не володіє матеріалом, не приймає участь в рольовій грі, обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Здобувачу вищої освіти зараховується вибіркова дисципліна за умови відсутності академічної заборгованості та середньої поточної оцінки не менше ніж 3,0.

10. Методичне забезпечення:

- Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни
- Силабус вибіркової навчальної дисципліни
- Підручники:

Педіатрія Навчальний посібник у двох томах за ред. М.Л.Аряєва, Н.В.Котової. – Т.1. Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія. – Одеса.: ОНМедУ. – 2014. – 155 с

Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани; за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса: ОНМедУ. – 2017. – 280 с.

Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В., електронне видання на компакт-диску. ОНМедУ. – 2017

- Мультимедійні презентації
- Тестові завдання
- Методичні розробки семінарських занять

11.Рекомендована література

Основна:

1. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В., електронне видання на компакт-диску. ОНМедУ. 2017.
2. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О. Зелінський [та інш.]; за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса : ОНМедУ. 2017. 280 с.

3. Педіатрія Навчальний посібник у двох томах. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, Н.Ю.Горностаєва [та інш.]; за ред. М.Л.Аряєва, Н.В.Котової. Одеса : ОНМедУ, 2014 Т.1. Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія. 155 с.
4. **Nelson textbook of pediatrics**, 2 volume set. **Edition: 21st**, 2019. PDF format. <http://pediacalls.com/e-books/nelson-textbook-of-pediatrics-21st-edition/>

Додаткова

1. Наказ МОЗ України № 1269 від 05.06.2019 «Екстрена медична допомога: догоспітальний етап. Новий клінічний протокол»
2. Aryayev M, Senkivska L and Lowe JB (2021) Psycho-Emotional and Behavioral Problems in Children With Growth Hormone Deficiency. Front. Pediatr. 9:707648. doi: 10.3389/fped.2021.707648, SCOPUS, Квартиль Q1
3. Аряєв М. Л., Сенківська Л. І. Якість життя дітей з дефіцитом гормону росту: значення клінічних, психоемоційних та соціо-демографічних факторів/ Аряєв М. Л., Сенківська Л. І. // Проблеми ендокринної патології. – 2021. – №3 (Т75). – С. 7–13. <https://doi.org/10.21856/j-PEP.2021.3.01>, SCOPUS Квартиль Q4
4. Senkivska L, Aryayev M. Compliance and barriers to growth hormone therapy in children. *Pediatrica Polska - Polish Journal of Paediatrics*. 2021;96(3). – С.181-184. DOI: <https://doi.org/10.5114/polp.2021.109303> SCOPUS, Квартиль Q4
5. Аряєв М. Л., Сенківська Л. І.
Домашнє і шкільне насильство щодо низькорослих дітей з дефіцитом гормону росту/ Аряєв М. Л., Сенківська Л. І. // Медичні перспективи. – 2021. – №3 (Т26). – С. 125–131. DOI: <https://doi.org/10.26641/2307-0404.2021.3.242113> SCOPUS, Квартиль Q4
6. Сенківська Л. І., Аряєв М. Л.
Клінічна та аутологічна характеристика дефіциту гормону росту дітей південного регіону України / М. Л. Аряєв, Л. І. Сенківська. // Вісник Вінницького національного медичного університету. – 2021. – № 1 (Т 25). – С. 40–44. DOI: 10.31393/reports-vnmedical-2021-25(1)-07
7. Сенківська Л. І. Програма виявлення дефіциту гормону росту у дітей Одеського регіону. *Современная педиатрия*. 2018. № 7. С. 34–38.
8. Аряєв М. Л., Сенківська Л. І. Клініко-епідеміологічна характеристика низькорослості дітей Одеського регіону. *Современная педиатрия*. 2017. № 6. С. 36-40.
9. Аряєв М. Л., Сенківська Л. І. Ідентифікація біоетичних проблем у дітей з дефіцитом гормону росту. Етичні аспекти біомедичних досліджень та медичної практики: шостий національний конгрес з біоетики з міжнар. участю, 27–30 вересня 2016 р., Київ. С. 50–51.
10. Настанова 00642. Рахит. Версія цього документу для друку: <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00642&format=pdf>
11. Квашніна Л.В. Вітамін D у різні періоди дитинства: що знаємо, що треба пам'ятати і що забули. 25.12.2017. Режим доступу: <https://health-ua.com/article/32672-vtamn-D-urzn-perodi-ditinstva-sho-znamo-sho-treba-pamyatati--sho-zabuli>
12. Циунчик Ю. Г. Клінічне значення психоемоційних факторів при ожирінні у дітей. *Сучасна педіатрія*. 2016. № 5. С. 98–101.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. <https://www.pediatrics.od.ua/>
2. <http://moz.gov.ua> – Ministry of Health of Ukraine
3. www.ama-assn.org - American Medical Association / American Medical Association
4. www.oapn.od.ua - NGO "Odesa Association of Pediatricians and Neonatologists"
5. www.who.int - World Health Organization

6. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - State Expert Center of the Ministry of Health of Ukraine
7. <http://bma.org.uk> - British Medical Association
8. www.gmc-uk.org - *General Medical Council* (*GMC*)
9. www.bundesaerztekammer.de – German Medical Association
10. https://www.who.int/workforcealliance/members_partners/member_list/ipa/en/ - International Pediatric Association (IPA)
11. <http://pediacalls.com/e-books/nelson-textbook-of-pediatrics-21st-edition/>